

БРОНХІАЛЬНА АСТМА

КЛЮЧОВІ ПОЛОЖЕННЯ*

Три найкращі докази для використання інгаляційного препарату МД Респінат від [В] в ДТО № 451 [1] за встановленням та веденням хронічної набряклої (експіраторної) диспноеї чи астми середньої тяжкості (за наявності при бронхіальній астмі** та рекомендації GINA 2015 [1] (національна медична комісія України квітень 2015 р.)

РЕСПІМАТ®

Бронхіальна астма (БА)

— запальне захворювання дихальних шляхів, в розвитку якого беруть участь клітини і медіатори запалення. Хронічне запалення поєднується з гіперреактивністю бронхів, що проявляється рецидивуючими симптомами свистячого дихання, ядух, скованості у грудній клітині, кашлю, особливо вночі та рано вранці. Ці епізоди звичайно пов'язані з розповодненняю але варіабельною (мінливою) бронхообструкцією, яка зворотна спонтанно або під впливом терапії.

Симптоми БА

- Задишка;
- Ядуха;
- Стиснення у грудях;
- Свистяче дихання;
- Сухий кашель (рідко скловидна мокрота).

Симптоми епізодичні, погіршуються вночі, або рано вранці під впливом алергенів, холодного повітря, фізичного, емоційного навантаження, ацетилсаліцилової кислоти, бета-блокаторів.

Фактори ризику

Атопія (побутова сенсибілізація, екзема, сінна лихоманка, поліноз);

Сімейний анамнез БА, атопії;

Промисловий пил та хімікати;

Кухонний, тютюновий дим та дим від згоряння палива;

Респіраторні інфекції (переважно вірусні);

Вади в дієті (рафінована бідна на антиоксиданти їжа);

Ожиріння.

Оцінка функції зовнішнього дихання

- **Ознаки обструкції –**

ОФВ₁ та ПОШ_{вид} < 80% від належного

- **Зворотність обструкції –**

збільшення ОФВ₁ $\geq$ 12% (200 мл) або ПОШ_{вид} $\geq$ 20%
(60 л/хв) від початкових через 10-15 хв після
вдихання 200-400 мкг салбутамолу.

- **Варіабельність обструкції –**

коливання показників ОФВ₁ та ПОШ_{вид} $>$ 20%
протягом доби, тижня, місяця, сезону.

Класифікація БА за ступенем важкості

Інтермітуюча БА

Симптоми ≤ 1 раз на тиждень,
нічні симптоми ≤ 2 разів на місяць, короткі
загострення,
ОФВ₁ та ПОШвид $> 80\%$ від належного
Добові коливання ОФВ₁ та ПОШ_{вид} $< 20\%$

Легка персистуюча БА

Симптоми > 1 раз на тиждень, але
не щодня, нічні симптоми > 2 разів на місяць,
загострення порушують активність та сон,
ОФВ₁ та ПОШвид $> 80\%$ від належного.
Добові коливання ОФВ₁ та ПОШ_{вид} 20-30%

Середньої тяжкості персистуюча БА

Симптоми щоденно, порушують активність і
сон, нічні симптоми > 1 раз на тиждень, ОФВ₁
та ПОШ_{вид} 60-80% від належного. Добові
коливання ОФВ₁ та ПОШвид 20-30%

Тяжка персистуюча БА

Варіабельні тривалі симптоми, часті нічні
симптоми, тяжкі загострення, обмеження
активності, відсутній контроль захворювання
не зважаючи на проведення лікування, ОФВ₁
та ПОШвид $< 60\%$ від належного. Добові
коливання ОФВ₁ та ПОШвид $> 30\%$

Визначення рівня контролю БА

ХАРАКТЕРИСТИКА	
Денні симптоми >2 разів на тиждень	ТАК/НІ
Нічні пробудження через астму	ТАК/НІ
Застосування препаратів «швидкої допомоги» >2 разів на тиждень	ТАК/НІ
Обмеження активності	ТАК/НІ

Жодного «ТАК»

Контрольований перебіг

1-2 «ТАК»

Частковий контроль

3-4 «ТАК»

Неконтрольований перебіг

Опитувальник з контролю симптомів астми (АСQ-5)

Як часто впродовж
останнього тижня
Ви просинались вночі
через астму?

- 0 = ніколи
  - 1 = дуже рідко
  - 2 = рідко
  - 3 = кілька разів
  - 4 = багато разів
  - 5 = дуже багато разів
  - 6 = не міг спати через астму
-

В середньому, наскільки
сильними були симптоми
астми, коли Ви просинались
вранці протягом останнього
тижня?

- 0 = симптомів не було
- 1 = дуже слабкі симптоми
- 2 = слабкі симптоми
- 3 = помірні симптоми
- 4 = доволі сильні симптоми
- 5 = сильні симптоми
- 6 = дуже сильні симптоми

В цілому, наскільки Ви були обмежені у своїх професійних та повсякденних заняттях через астму протягом останнього тижня?

- 0 = зовсім не обмежений
- 1 = дещо обмежений
- 2 = трохи обмежений
- 3 = помірно обмежений
- 4 = дуже обмежений
- 5 = надзвичайно обмежений
- 6 = повністю обмежений

В цілому, чи була у Вас задишка через астму протягом останнього тижня?

- 0 = задишки не було
- 1 = дуже невелика задишка
- 2 = невелика задишка
- 3 = помірна задишка
- 4 = доволі сильна задишка
- 5 = сильна
- 6 = дуже сильна

В цілому, яку кількість часу протягом останнього тижня у Вас були хрипи у грудях?

- 3 = ніколи
- 1 = дуже рідко
- 2 = рідко
- 3 = іноді
- 4 = значну частину часу
- 5 = переважну частину часу
- 6 = весь час

Загальна оцінка (сума балів/5)

Трактовка результатів АСQ-5

Значення АСQ-5	Ймовірність загострень протягом року	Ступінь контролю захворювання
<0,5 0,5-0,75	13% 18%	Добрий контроль астми. Низький рівень загострень. Терапію продовжувати.
0,75-1 1-1,25 1,25-1,5	23% 24% 25%	Частковий контроль. Є ризик розвитку загострень. Необхідно внести зміни у план лікування.
≥ 1,5	36%	Відсутність контролю БА, високий ризик загострень. Слід негайно внести зміни у терапію астми.

Зразки формулювання діагнозу:

Бронхіальна астма, тяжкий персистуючий перебіг, неконтрольована, тяжкий ступінь загострення, ЛНІІ.

J45.0

Бронхіальна астма, легкий персистуючий перебіг, контрольована. ЛНО.

J45.1

Препарати для лікування БА

Препарат	Інгалятор (мкг)	Розчин для небулайзера (мг/мл)	Таблетки/ампули (мг)	Тривалість дії (год.)
<i>β₂-агоністи короткої дії (БАКД)</i>				
Сальбутамол	100	2,5/2,0		4-6
Фенотерол	100			4-6
<i>β₂-агоністи тривалої дії (БАТД)</i>				
Формотерол	12			12
Сальметерол	25			12
<i>Антихолінергетики короткої дії (АХКД)</i>				
Іpratропія бромід	40			6-8
<i>Антихолінергетики тривалої дії (АХТД)</i>				
Тіотропій (напр., СПІРИВА РЕСПІМАТ)	2,5			24
<i>БАКД/АХКД</i>				
Фенотерол/Іpratропій (напр., БЕРОДУАЛ чи БЕРОДУАЛ Н)	50/20	0,5/0,25 в 1 мл, фл 20, 40 мл		6-8
<i>Метилксантини</i>				
Теофілін			200 мг 300 мг	10-12
Доксофілін			400 мг	>6

Препарат	Інгалятор (мкг)	Розчин для небулайзе- ра (мг/мл)	Таблетки/ ампули (мг)	Тривалість дії (год.)
----------	--------------------	--	-----------------------------	-----------------------------

Інгаляційні глюкокортикостероїди (ІКС)

Беклометазон	50, 100, 200, 250			12
Будесонід	100, 200	0,25 - 0,5/2,0		12
Флутиказон	50, 125, 250			12

БАТД / ІКС

Сальметерол/ Флутиказон	25/50 25/125 25/250 50/100 50/250 50/500			12
Формотерол/ Будесонід	4,5/80 4,5/160 9/320			12

Системні кортикостероїди (СКС)

Преднізолон			5/30	24-36
Дексаметазон			0,5/4	32-72
Метилпреднізолон			4; 8/40; 80; 125, 500, 1000	24-36

Модифікатори лейкотриєнів (МЛ)

Монтелукаст			10 мг	24
-------------	--	--	-------	----

Моноклональні антитіла (антитігЕ)

Омалізумаб			75, 150 мг	26 днів
------------	--	--	------------	---------

Ступені досягнення і підтримки контролю над БА

Ступінь 1	Ступінь 2	Ступінь 3	Ступінь 4	Ступінь 5
Розлянути низькі дози ІКС	Низькі дози ІКС	Низькі дози ІКС+ БАТД	Середні або високі дози ІКС+ БАТД	Додаткова терапія (антиІgЕ)
	АЛТР	Середні або високі дози ІКС		
	Низькі дози теофіліна	Низькі дози ІКС+ АЛТР	Додати тіотропій, (Спірива® Респіма®) Високі дози ІКС+ АЛТР (або + теофілін)	Додати тіотропій, (Спірива® Респіма®) Перорально СКС (найнижча доза)

БАКД за потребою

Загострення БА легкого ступеня

Загострення БА – епізоди прогресуючого утрудненого із скороченням дихання, кашлю, свистячого дихання, скутості грудної клітки, або комбінація цих симптомів. Загострення характеризуються зменшенням потоку повітря на видиху (кількісно визначаються при вимірюванні ОФВ1 та ПОШвид.).

КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ

Задишка при ходьбі та спокої;

Можлива збудженість хворого;

Помірно виражене свистяче дихання, часто в кінці видиху;

Тахіпноє;

Допоміжна мускулатура участі у акті дихання не приймає;

Тахікардія до 100 уд за хв;

ПОШ вид. більше 80% від кращих для хворого;

SaO₂ > 95%.

СХЕМА ЛІКУВАННЯ

Сальбутамол через спейсер (2-4 вдохи кожні 20 хв. протягом години до 10 вприскувань), або **БЕРОДУАЛ Н** (1-2 інгаляції);

Небулізація сальбутамолу по 1/2 - 1 небулі протягом 10-30 хвилин або **БЕРОДУАЛ** (розчин для інгаляцій) по 20 крапель після розбавлення фізіологічним розчином до об'єму 3-4 мл кожні 6-8 годин.

У разі неефективності:

Небулізація флютиказону 1-2 мг; будесоніду 1- 2 мг 2 рази на добу;

Преднізолон 40-50 мг перорально або парентерально.

Загострення БА середньої важкості

КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ	СХЕМА ЛІКУВАННЯ
<p>Задишка при розмові;</p> <p>Переважно сидяче положення з фіксацією плечового поясу;</p> <p>Збудження;</p> <p>Розмова фразами;</p> <p>Тахіпноє;</p> <p>В акті дихання приймає участь допоміжна мускулатура;</p> <p>Голосне свистяче дихання;</p> <p>Тахікардія 100-120 за хв.;</p> <p>Парадоксальний пульс;</p> <p>ПОШвид. 60 - 80% від кращих для пацієнта;</p> <p>SaO₂ - 91 - 95%.</p>	<p>Оксигенотерапія;</p> <hr/> <p>Сальбутамол через спейсер (2-4 вдохи кожні 20 хв. протягом години до 10 вприскувань), або БЕРОДУАЛ Н (1-2 інгаляції);</p> <hr/> <p>Небулізація сальбутамолу по 1/2 - 1 небулі протягом 10-30 хвилин або БЕРОДУАЛ (розчин для інгаляцій) по 20 крапель після розбавлення фізіологічним розчином до об'єму 3-4 мл кожні 6-8 годин;</p> <hr/> <p>Небулізація флютиказону 1-2 мг; будесоніду 1- 2 мг 2 рази на добу;</p> <hr/> <p>Преднізолон 40-50 мг перорально або парентерально.</p>

Оцінку ефективності лікування проводять **кожні 1-2 години!**

Загострення БА важкого ступеня

КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ

Задишка у спокої;

Вимушене положення тіла з нахилом вперед;

Збудження;

Такіпноє більше 30 за хв.

В акті дихання приймає участь допоміжна мускулатура;

Голосне свистяче дихання;

Такікардія більше 120 за хв.;

Парадоксальний пульс;

ПОШвид. менше 60 % від кращих для пацієнта;

SaO₂ – менше 90%.

Госпіталізація та лікування в умовах стаціонару.
Оксигенотерапія та небулізація бронхолітиків протягом транспортування.
Покази до госпіталізації.

Небезпечні для життя ознаки:

ПОШвид < 33% від найкращого або нормального;

SaO₂<92%;

«Німа» легеня, ціаноз або недостатні дихальні зусилля;

Аритмія або гіпотензія;

Виснаження, змінена свідомість.

- Ознаки тяжкого загострення астми зберігаються після первинного лікування впродовж 1-2 годин;
- В анамнезі попереднє важке загострення астми;
- Соціальні обставини або супутні захворювання.

ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ

КЛЮЧОВІ ПОЛОЖЕННЯ*

* При написанні довідника використовувалися матеріали
наказу МОЗ України від 27.06.2013 п. 555

«Про затвердження та впровадження медико-технологічних
документів зі стандартизації медичної допомоги при хронічному
обструктивному захворюванні легень»

СПІРИВА
Спеціалізована Україна

ХОЗЛ

— поширене захворювання, яке можна попередити та лікувати, що характеризується стійким, зазвичай прогресуючим, обмеженням прохідності дихальних шляхів та легень на дію шкідливих часточок та газів. Тяжкість перебігу захворювання в окремих пацієнтів обумовлена його рецидивом та наявністю супутніх захворювань.

Симптоми ХОЗЛ

- **Хронічний кашель:**

Може бути періодичним або щодня.

Часто присутній увесь день; іноді тільки вночі

- **Хронічне виділення мокроти:**

Будь яке хронічне виділення мокроти

може вназувати на ХОЗЛ

- **Вік >40 років**

- **Задишка, яка:**

Прогресує (з часом погіршується)

Персистує (наявна кожен день)

Погіршується при навантаженні та респіраторних інфекціях

Історія впливу факторів ризику

Куріння >10 пачко/років

Промисловий пил та хімікати

Кухонний дим та дим від згоряння палива

Тест з оцінки ХОЗЛ (ТОХ)

Я взагалі не кашляю **0 1 2 3 4 5** Я кашляю постійно

У мене в грудях зовсім немає мокрот **0 1 2 3 4 5** Мої груди повністю заповнені мокротою

Мені зовсім не тисне в грудях **0 1 2 3 4 5** Мені дуже сильно тисне в грудях

Коли я йду під гору або підіймаюся сходами на один марш, я не відчуваю задихну **0 1 2 3 4 5** Коли я йду під гору або підіймаюся сходами, я відчуваю дуже сильну задихну

Я займаюсь будь-якими домашніми справами без обмежень **0 1 2 3 4 5** Я займаюсь домашніми справами з великими обмеженнями

Виходячи з дому, я почувуюся впевнено, незважаючи на моє захворювання легень **0 1 2 3 4 5** Виходячи з дому, я почувуюся невпевнено через захворювання легень

Я міцно сплю **0 1 2 3 4 5** Я погано сплю через захворювання легень

У мене багато енергії **0 1 2 3 4 5** У мене зовсім немає енергії

Модифікована шкала Медичної дослідницької ради для оцінки тяжкості задишки (mMDR)

БАЛИ	ОПИС
0	Задишка виникає лише при дуже інтенсивному навантаженні.
1	Задишка при швидкому підйомі на поверх або при ходьбі вгору.
2	Задишка примушує мене ходити повільніше, ніж люди мого віку, або з'являється необхідність зупинки при ходьбі в своєму темпі по рівній місцевості.
3	Задишка примушує робити зупинки при ходьбі на відстань близько 100 м або через декілька хвилин ходьби по рівній місцевості.
4	Задишка робить неможливим вихід за межі свого будинку або з'являється при одяганні і роздяганні.

Загальний рахунок Тесту з оцінки ХОЗЛ визначається як сума балів відповідей на кожне з восьми запитань. Оцінка задишки ≥ 2 та загальна сума балів Тесту з оцінки ХОЗЛ ≥ 10 свідчать про вираженість симптомів ХОЗЛ.

Класифікація ХОЗЛ за результатами спірометрії (GOLD)

GOLD 1, легкий

$ОФВ_1/ФЖЕЛ < 0.7$,
 $ОФВ_1 \geq 80\%$ від належного

GOLD 2, помірний

$ОФВ_1/ФЖЕЛ < 0.7$,
 $50\% \leq ОФВ_1 < 80\%$ від належного

GOLD 3, тяжкий

$ОФВ_1/ФЖЕЛ < 0.7$,
 $30\% \leq ОФВ_1 < 50\%$ від належного

GOLD 4, дуже тяжкий

$ОФВ_1/ФЖЕЛ < 0.7$,
 $ОФВ_1 < 30\%$ від належного

Зразки формулювання діагнозу:

Хронічне обструктивне захворювання легенів, тяжкий перебіг, група С, інфекційне загострення. ЛНІІ. ВНЗ

J44.3

Хронічне обструктивне захворювання легенів, середньотяжкий перебіг, група В. ЛНІ. ВНЗ

J44.3

Комплексна оцінка ХОЗЛ з урахуванням симптомів, показника ОФВ1, кількості загострень

Тяжкість ХОЗЛ за результатами спірометрії (GOLD)		Кількість загострень протягом попереднього року	
GOLD 3-4	C	D	≥ 2 або ≥ 1 які призводять до госпіталізації
GOLD 1-2	A	B	1-0 не призводять до госпіталізації
	ММДР 0-1 ТОХ < 10	ММДР ≥ 2, ТОХ ≥ 10	
Симптоми			

Препарати для лікування ХОЗЛ

Препарат	Інгалятор (мкг)	Розчин для небулайзе- ра (мг/мл)	Таблетки	Тривалість дії (год)
<i>β_2-агоністи короткої дії (БАКД)</i>				
Сальбутамол	100	2,5/2,0 небули		4-6
Фенотерол	100			4-6
<i>β_2-агоністи тривалої дії (БАТД)</i>				
Формотерол	12			12
Сальметерол	25			12
Індакатерол	150-300			24
<i>Антихолінергетики короткої дії (АХКД)</i>				
Іпратропія бромід	40			6-8
<i>Антихолінергетики тривалої дії (АХТД)</i>				
Тіотропій (напр., СПІРИВА)	18			24
<i>БАКД/АХКД</i>				
Фенотерол/ Іпратропій (напр., БЕРОДУАЛ Н чи БЕРОДУАЛ)	50/20	0,5/0,25 в 1 мл, фл 20, 40 мл		6-8

Препарат	Інгалятор (мкг)	Розчин для небулайзе- ра (мг/мл)	Таблетки	Тривалість дії (год.)
----------	--------------------	--	----------	-----------------------------

Метилксантини

Теофілін			200 мг 300 мг	10-12
Доксофілін			400 мг	>6

Інгаляційні глюкокортикостероїди (ІКС)

Беклометазон	50,100, 250			12
Будесонід	100,200			12
Флутиказон	50, 125, 250			12

БАТД /ІКС

Сальметерол/ Флутиказон	25/50 25/125 25/250 50/100 50/250 50/500			12
Формотерол/ Будесонід	4,5/160 9/320			12

Інгібітори фосфодіестерази 4 (ІФ)

Рофлуміласт			500 мкг	24
-------------	--	--	---------	----

Лікування ХОЗЛ в залежності від групи хворих

ГРУПА ХВОРИХ (СИМПТОМИ)	ПРЕПАРАТИ (перший/другий вибір)
A ОФВ1>50% ≤1 загострень за рік, яке не призводить до госпіталізації ММДР 0-1 або ТОХ<10	БАҚД або АХҚД або БАҚД/АХҚД (напр., БЕРОДУАЛ) або АХТД або БАТД
B ОФВ1>50% ≤1 загострень за рік, яке не призводить до госпіталізації ММДР≥2 або ТОХ≥10	АХТД (напр., СПИРИВА) або БАТД або АХТД+ БАТД, реабілітація.
C ОФВ1≤50% ≥2 загострень за рік або ≥1, які призводять до госпіталізації ММДР 0-1 або ТОХ<10	АХТД (напр., СПИРИВА) або БАТД /ІКС або БАТД+ АХТД, розглядається застосування ІФ
D ОФВ1≤50% ≥2 загострень за рік або ≥1, які призводять до госпіталізації ММДР≥2 або ТОХ≥10	АХТД (напр., СПИРИВА) або АХТД+ІКС або БАТД /ІКС або БАТД /ІКС+АХТД, розглядається застосування ІФ, реабілітація, хірургічне лікування.

Інфекційне загострення ХОЗЛ

Загострення ХОЗЛ – гостра подія, що проявляється погіршенням респіраторних симптомів хворого, яке виходить за межі повсякденної варіабельності та призводить до змін в лікуванні.

КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ	ЛІКУВАННЯ
Наявність 3-х ознак: <ul style="list-style-type: none"> ■ збільшення задишки ■ збільшення обсягу мокроти; ■ гнійність мокроти.	До бронхолітичної та протизапальної терапії додати: Доксициклін; Макроліди (кларитроміцин, азітроміцин); Амінопеніциліни (включаючи інгібіторзахищені); Цефалоспорины 2 покоління;
Наявність 2-х ознак з вище наведених, одна з яких гнійність мокроти.	Фторхінолони (левофлоксацин, моксіфлоксацин) – препарати резерву в лікуванні загострень ХОЗЛ.

Лікування загострення ХОЗЛ легкого та помірного ступеня амбулаторно:

КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ	ЛІКУВАННЯ
<p>Посилення задишки;</p> <p>Поява гнійної мокроти;</p> <p>Збільшення кількості мокроти;</p> <p>Посилення кашлю;</p> <p>Посилення хрипів;</p> <p>Відчуття стиснення в грудях;</p> <p>Зниження фізичної активності;</p> <p>Поява набряків.</p>	<p>Оксигенотерапія.</p> <p>Збільшення дози бронхолітиків короткої дії (сальбутамол, БЕРОДУАЛ Н)</p> <p>Через спейсер (2-4 вдихи кожні 20 хв. протягом години до 10 вприскувань) або Небулізація сальбутамолу по 1/2 - 1 небулі протягом 10-30 хвилин або БЕРОДУАЛУ (розчин для інгаляцій) по 20-50 крапель після розбавлення фізіологічним розчином до об'єму 3-4 мл кожні 6-8 годин.</p> <p>У разі неефективності:</p> <p>небулізація флютиказону 1-2 мг; будесоніду 1- 2 мг 2 рази на добу та/ або преднізолон 30 мг на добу перорально або парентерально протягом 7-14 днів.</p>

Оцінку ефективності лікування проводять **кожні 1-2 години!**

Важке загострення ХОЗЛ – лікування в умовах стаціонару

КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ

Важка задишка; Тахіпное;
Дихання з витягнутими губами;
Використання допоміжної мускулатури при диханні;
Парадоксальні рухи грудної стінки;
Критичне збудження або порушення ментального статусу;
Погіршення або поява центрального ціанозу;
Наростання периферичних набряків;
Значні супутні захворювання;
 $SaO_2 < 90\%$;
Зміни на рентгенограмі ОГК.

ПОКАЗИ ДО ГОСПІТАЛІЗАЦІЇ

Відсутність соціальних умов для лікування в амбулаторних умовах;

Наявність та прогресування зазначених симптомів;

Оксигенотерапія протягом транспортування та в стаціонарі.